

לה א מיי פ"ח מהל'
זכיה הלכה יד סמנ
עשין פב טוש"ע ח"מ ס'
גר טעף ב:
לו ב מיי פ"ב מהל'
גירושין הלכה יב סמנ
עשין ג טוש"ע אה"ע ס'
קמא סעי' נז:
לו ג מיי פ"ח מהל' זכיה
הלכה ז סמנ עשין פב
טוש"ע ח"מ ס' גר ס"א:

מוסף תוספות

א. ולא כתב לה על תנאי
אם מתו. רש"י ג"מ סו.
ב. [ד]אם לא התנה
בשעת תנייה תנאי שלה
אינו כלום ואפילו אמרה
קודם לכן. רש"י שם.
ג. עי' בתוס' הראש"ש שמי'
קושטא זו ולא קשה מידו,
דמטיק התם אליבא
דהלכתא כרבה ורובא דלית
להו דרב הונא, וכן שמואל
לית ליה מראתקין בניטא
דשכ"מ אם ימות יהא כן גט
ופסי' פיר"ח לא כתבוהי כו'.
ד. שאם אינו חל מחייב
לא יחול לאחר מיתה.
רש"י. ה. ואע"פ שחור
ומת מאותו חולי מחייב
כיון שעמד תבטלה
מתנתו. רש"י. ו. דרב
הונא אמתניתין אמרה
למלתא וכו'. רש"י.

פסקי רי"ד

ידן לאפקי מדרו יוסי
דאמר זמנו של שטר
מוכיח עליו: מתני' הו'
זה גיטך מהיום אם מתו
מחולי זה ועמד והלך
בשוק וחלה ומת אומדן
אוהו אם מחמת חולי
הראשון מת הרי זה גט
ואם לאו אינו גט: אמר רב
הונא גיטו כמתנתו מה
מתנתו אם עמד חורר אף
גיטו אם עמד חורר. פ'
מתנתו דש"מ אע"ג
דסתמא קא יהיב ולא פירש
אם מתו עם עמד מחולי
מתנתו בטלה דאנן סהוי
דלא נתן אלא מחמת מיתה
לא אם יבריא אף גיטו נמי
אע"ג דיהיב לה בחסתמא
ולא פ"י אם מתו עם עמד
חורר שלא נתן לה אלא
ע"ד מיתה לא ע"ד שיבריא

אי א"ר יוסי בעל פה. אם מצטל בדבורו הוכחת זמן השטר כיון
שאין כתוב בו מהיום: **לרבא פשיטא** י"ה. מכאן קשה
על רשב"ם דפי' ביש נוחלין (ב"ב קלג.) גבי דעי מיינה רבא מרז נחמן
בהקנאה מהו פי' אם מועיל הקנאה כמו מהיום א"ל בהקנאה אינו
כריך ופי' רשב"ם היינו ללא כר' יוסי
והכל משמע דקבר רבא כר' יוסי
ואור"י דהתם מיידי באין כתוב זמן
בשטר ומתקום כר' יוסי:
אמר רב הונא גיטו כמתנתו מה
מתנתו ב'ו. פרש"י ור"ח

אי א"ר יוסי בעל פה אי לא אמר וכו' מספקא
ליה והתנן (ה"ז גיטך אם לא באתי מכאן ועד
י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש אינו גט ותני
עלה ר' רבותינו התירוה להנישא ואמרי' מאן
רבותינו אמר רב יהודה אמר שמואל בי
דינא דשרו מישהא וסברי לה כר' יוסי דאמר
זמנו של שטר מוכיח עליו אלא מספקא ליה
אי הלכה כר' יוסי בעל פה או אין הלכה
וכי מספקא ליה והאמר רבא ה"ז גיטך אם
מתו ושאינו מת ה"ז גט כשאמות ולאחר
מיתה אין זה גט היכי דמי אילימא דאמר לה
מהיום ורבנן צריכא למימר והתנן מהיום
אם מתו ה"ז גט ואלא לאו דלא אמר לה
מהיום ור' יוסי ש"מ הלכה כר' יוסי לרבא
פשיטא ליה לרב הונא מספקא ליה ואב"א
לעולם דאמר לה מהיום ורבנן והני לישני
איצטריכי ליה שאני מת כאם מתו דמי
כשאמות כלאחר מיתה דמי ואיכא דמתני
לה אסיפא זה גיטך לאחר מיתה לא אמר
כלום אמר רב הונא ולדברי ר' יוסי חולצת
פשיטא מרסיפא לרבנן חולצת רישא גמי
לר' יוסי חולצת מהו דתימא רבי יוסי בהא
כרבי ס"ל דאמר גיטא מעליא הוי וחליצה
גמי לא תיבעי קמ"ל דלא רבי סבר לה כר'
יוסי ולא ר' יוסי סבר לה כרבי רבי לא סבר
לה כרבי יוסי דקתני כזה גט למעוטי דרבי
יוסי ור' יוסי לא סבר לה כרבי דקתני כזה
גט למעוטי דרבי רבי מאי היא ר' דתניא מהיום
ולאחר מיתה גט ואינו גט דברי חכמים רבי
אומר כזה גט רבי יוסי מאי היא דתנן בכתבו
ותנו גט לאשתי אם לא באתי מיכן ועד י"ב
חדש כתבוהו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר
י"ב חדש אינו גט ר' יוסי אומר כזה גט: זה
גיטך מהיום אם מתו מחולי זה ועמד והלך
בשוק ב'ו: אמר רב הונא גיטו כמתנתו מה
מתנתו אם עמד חורר אף גיטו אם עמד
חורר ומה גיטו אע"ג דלא פריש כיון
דאמר בתבוי אע"ג דלא אמר תנו אף
מתנתו כיון דאמר תנו אע"ג דלא קנו
מיניה תנן זה גיטך מהיום אם מתו מחולי
זה ועמד והלך בשוק וחלה ומת אומדים
אותו אם מחמת חולי הראשון מת ה"ז גט
אם לאו אינו גט וא"א אם עמד חורר למה לי
אומדנא הרי עמד אמר מר בריה דרב יוסף
משמיה דרבא שניתק מחולי לחולי והא
עמד קתני עמד מחולי זה ונפל לחולי אחר
והא הלך בשוק קתני הלך על משענתו
והא

זעל פה. כגון גבי גט שכתב כהלכתו וכשמוסרו לה אומר זה
גיטך אם מתו הלך לא דמי לשטר שכיון שכתב התנאי אצל הזמן
בשטר איכא למימר דזמן מוכיח דמהיום קאמר אצל על פה דלמא
כי מסריה ניהלה הדר ביה זמנן דשטרא ומסריה ניהלה ע"מ לאחר
מיתה הואיל ולא אמר מהיום:
אינו גט. דהא לא שוייה גט עד י"ב
חדש והו"ל גט לאחר מיתה: **זי דינא**
דשרו משפח. ר' יהודה נשיאה שהתיר
שמנן של עובדי כוכבים במסכת
ע"ז (דף ע"ג.): **אם מהי ושאני**
מת. אפיה משמי לשונות הללו
לשון תנאי הם: **כשאמות**. משמע
לכשאמות יהא גט: **לריבא למימר**.
הא כהניא תנן לה דמתני' מהיום
אם מתו ה"ז גט: **ור' יוסי**. ואשמעינן
רבא דזעל פה נמי אמרה ר' יוסי
והלכתא כותיה: **דמסני לה**. לרבי
הונא דלעיל: **ולדברי ר' יוסי**. דלמא
כי לא אמר מהיום כמאן דלאמר מהיום
דמי: **חולצת**. דזמן השטר הו"ל
כמהיום וכי מסריה ניהליה ואמר זה
גיטך לאחר מיתה מספקא לן אי
תנאה הוא אי חורה הוא: **מרסיפא**.
כי אמר מהיום ולאחר מיתה תנא
מתני' חולצת לרבנן מכלל דלאחר
מיתה לר' יוסי נמי חולצת דהא לרבי
יוסי כמהיום ולאחר מיתה דמי ור'
יוסי ורבנן לא איפלוגו אלא בזה
למודה דלר' יוסי בלאו מהיום כמהיום
ולרבנן יש חילוק: **כרבי ס"ל** דלאמר
לקמן גט הוא ופליג אדרבנן וקסבר
תנאה הוא והואיל ואשכחן לרבי פליגי
אינוהו ר' יוסי נמי פליגי דהא שמעינן
ליה דמיקל בתנאי: **דקסני כזה** גט.
במילתיה דרבי: **למעוטי דר' יוסי**.
היכא דלא אמר מהיום לכיון דקתני
כזה משמע דכי האי גוונא הוא דמכשר
אצל בלאו מהיום פסול: **דקסני כזה**
גט. ר' יוסי גבי תנאי לקמן (ע"ז):
ועל כרחיך למעוטי תנאי ולא אשכחן
דלמעוטיה אי לאו הא דמהיום ולאחר
מיתה ולאשמעינן דאע"ג דגבי מתנה
כשר התם הוא דהכי קאמר ליה
גופא מהיום ופירי לאחר מיתה אצל
בגט כיון דלאו לשון תנאי הוא הוא
ליה ספק תנאה ספק חורה: (ו' רבי
יוסי מאי היא. היכא קתני כזה גט:
ר' יוסי אומר כזה גט. מדהוה ליה
למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר
כתבו ותנו אם לא באתי ה"ק כתבו
עכשיו ותנו אם לא באתי: **והלך**
גרסינן: גיטו. דשכ"מ כמתנתו:
מה **מסנתו**. אמרינן ב"ב (דף קנא):
אם עמד חורר: **אף גיטו אם עמד**
חורר. ולא מיבעיא היכא דאמר אם
מתו דהא לא מת אלא אפילו לא אמר
אם מתו אלא יהב לה גט סתמא אם
עמד חורר דמסתמא אדעתא דמיתה
יהב לה והא לא מת: **אע"ג דלא אמר**
תנו. דתנן בהאומר התקבל (לעיל סה):

רבי שמעון שזורי אומר
על גב דלא אמר תנו
ובטל הגט מאליו: שניקא מחולי לחולי. ואין זו עמידה
אלא אם כן צא לכלל שעה אחת: **על המשענתו**. נשען
רבי שמעון שזורי אומר
על גב דלא אמר תנו
ובטל הגט מאליו: שניקא מחולי לחולי. ואין זו עמידה
אלא אם כן צא לכלל שעה אחת: **על המשענתו**. נשען

על מקלו ולעולם חולה הוא. והא דנקט הלך לאו אומדנא
לפי' רש"י פריך דכיון דאמרת דאם עמד חורר אף כשנתנו
קמא כ"ש דהיכי דפירש מהיום אם מת ולפי' ר"ת פריך בפשיטות:
והא

מתנתו

(א) כתובות ז: [לקמן ע':
ע"ז לז. (ב) כתובות ז:
לקמן ע': (ג) ע"ז לו. חוספסא
פ"ה. (ד) אסתמא פ"ה
ע"ש קדושין גט: [לקמן
עד: (ה) לקמן ע"ז:
(ו) לעיל סו. (ז) י"א רבי
מאן. (ח) ע"ז למתני,
(ט) ע"ז לדף ע"ג.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה על משענתו
וכי והוא אמר אם מתו
מחולי זה:

מוסף רש"י

הרי זה גיטך אם לא
באתי כו' אינו גט. ואם
אין לו כנס וזוקה ליכא
(כתובות ב.) לכיון דלא
לאמר מעשיו, משמע לאחר
י"ב חדש יהא גט, והכי מת
במין המון וליכא ליכא
(לקמן ע"ז): דהא לא אמר
שיהא גט אלא עד י"ב
חדש, והוא ככר מת ואינו
יכול לגרש חוקקה ליכא אם
אין לו כן, אלא אי אמר
מעשיו יהא גט אם לא
באתי עד י"ב חדש ומת
במין קך הרי זה גט ואינה
זוקה ליכא (ע"ז לז).
התירוה
להנישא. כגל מליצה
להיא דלם לא באתי
(כתובות ב.) דלף על גב
דלא אמר מעשיו, כמאן
דלאמר מעשיו דמית,
דמסתמא מעשיו קאמר
לה (לקמן ע"ז). בי דינא
דשרו מישהא. שמנן של
יהודה נשיאה שהיה בימי
האמוראים, כן גט של
רבי הקדוש, דלאמרינן
במסכת ע"ז (ב.) מסתמך
ואיל ר' יהודה נשיאה
אכתפיא דר' שמלאי כו'
(לקמן ע"ז). כר' יוסי
דאמר זמנו של שטר
מוכיח עליו. לא לנס
כתבו זמנו למוכיח אם לא
להודיע שמיים הכמיהה אם
והמסריה הוא מברשה אם
לא יבא לאומו זמן. הלך
אע"ג דלא כתב זמן גיטך
מהיום אם לא באתי כו'
כמאן דכשר מהיום דמי
(כתובות ב.). מהיום
ולאחר מיתה גט ואינו
גט. ראה רש"י ומוסף
רש"י לעיל עמוד א.